

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Όσιος Ρωμανός ο Μελωδός

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/2571/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 03/05/2026 07:00:29

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 1 Οκτωβρίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Καὶ πρὶν μὲν ὕμνει Ῥωμανὸς Θεὸν Λόγον,
Ὑμνεῖ δὲ καὶ νῦν, ἀλλὰ σὺν τοῖς Ἀγγέλοις.

Οι πληροφορίες για τον βίο του οσίου Ρωμανού δυστυχώς είναι λίγες. Ἐζησε ἢ τον 6ο αἰώνα μ.Χ. ἐπὶ του βασιλέως Αναστασίου του Α' ἢ κατὰ μία ἄλλη ἐκδοχή, τον 8ο αἰώνα μ.Χ. ἐπὶ τού βασιλέως Αναστασίου του Β'. Γεννήθηκε στην Ἐμεσα της Συρίας και σύμφωνα με ανώνυμο ὕμνο ἦταν εβραϊκῆς καταγωγῆς.

Αρχικά εἶχε χρηματίσει διάκονος στην ἐκκλησία της Βηρυτού. Κατόπιν μετέβηκε στην Κωνσταντινούπολη και ἔμεινε στα κελιά τού Ναοῦ της Θεοτόκου.

Ο Ρωμανός εἶχε μέτρια παιδεῖα και το ποιητικό ταλέντο του ἦταν ἀκόμα ἀγνωστο. Διεκατέχετο ὅμως ἀπὸ μία βαθιά πίστη στην σεπτῆ μνήμη της Παναγίας της Παρθένου και τακτικά παρακολουθοῦσε στον Ναό της Παναγίας των Βλαχερνῶν τις κατανοκτικές ολονυκτίες. Σε μία τέτοια, στην γιορτῆ των Χριστουγέννων, που παραβρέθηκε η ψυχὴ του γέμισε με κατάνυξη και ὅταν γύρισε στο κελί του εἶδε ὄνειρο την Παναγία να του προσφέρει ἓνα βιβλίο και να του λέει να το καταφάει. Ο Ρωμανός ἀπὸ την ἐπίδραση τού ονείρου συνέθεσε για την γέννηση τού Χριστοῦ το τροπάριο «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει καὶ ἡ γῆ τὸ σπῆλαιον τῷ ἀπροσίτῳ προσάγει..». Ἀπὸ την στιγμή αὐτῆ η ποιητικὴ ἐπιφοίτηση του οσίου Ρωμανοῦ ἔμεινε ἀσβεστη και ἀναδείχτηκε ο ἐξωχότερος και μεγαλύτερος μελωδός της Ἐκκλησίας μας.

Ο Ρωμανός ἔγραψε χίλιες περίπου συνθέσεις ἀπὸ τις ὅποιες διασώθηκε μόνο το ἓνα δέκατο. Πολυποίκιλα τα θέματά του. Ὑμνησε ὅλους σχεδόν τους Ἁγίους και τις εορτές της Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Ἀνεξάντλητος στις συλλήψεις και στον πλοῦτο ιδεῶν, γνωρίζοντας τον τρόπο να προσδίνει πρωτοτυπία ἀκόμη και στα πιο κοινά θα μπορούσε να χαρακτηρίσει κανεὶς θέματα. Το χωρὶς χάρη πολλές φορές υλικό του (γεγονότα και βίος Ἁγίων) μπορούσε να το μετατρέψει σε ζωντανό δραματικό πῖνακα. Τα πρόσωπα των Ἁγίων ἀλλὰ και της Παναγίας και του Χριστοῦ παρουσιάζονται ἀπόλυτα ζωντανά χωρὶς τίποτα το νεκρικό ἢ ἀπόκοσμο.

Ἡ ποίηση του Ρωμανοῦ του Μελωδοῦ ἐκφράζει την ἴδια την ἐποχὴ του, τους πόθους και τις ἐλπίδες ἐκείνων των ἀνθρώπων. Γι' αὐτό και το ἔργο του δεν ἐξετάζεται μόνο ἀπὸ Ὀρθοσκευτικῆς ἀποψης ἢ λογοτεχνικῆς ἀλλὰ και ιστορικῆς και λαογραφικῆς. Ἡ γλῶσσα του ἀπλή, χωρὶς στόμφους και ὅπου παρουσιάζεται ρητορικὴ μακρολογία ἐπειδὴ ἔτσι ἐπιβαλλόταν ἀπὸ την ἀνάγκη των τότε λειτουργικῶν πλαισίων, αὐτὴ γίνεται χωρὶς να κουράζει. Γενικά οι φράσεις του περιέχουν μια πλαστικότητα, μεστή νοημάτων κατὰ μια ἀψογὴ τεχνικὴ ὅπως παραδέχονται ἐιδικοί.

Ο διάσημος Γερμανὸς βυζαντινολόγος καθηγητῆς Κρουμβάχερ, πλέκει το ἐγκώμιο του Ρωμανοῦ. Ἡ κριτικὴ, λέει, ἀνακήρυξε τον Ρωμανό σαν τον μεγαλύτερο ποιητῆ του Βυζαντινοῦ αἰώνα, ἀληθινό Πίνδαρο αὐτοῦ. Κατεῖχε ἀνεξάντλητο πλοῦτο ιδεῶν, ἀνυπέρβλητη πλαστικότητα φράσεως, μεστή και δυνατὴ γλῶσσα, θησαυρό ἀρμονίας ποικίλων και καλλιτεχνικῶν ρυθμῶν.

Ο Ρωμανός χρησιμοποίησε το ποιητικό εκείνο είδος που λέγεται εκκλησιαστικός Ύμνος και του χάρισε την τελειότερη μορφή. Ο Ύμνος αποτελείται από το Κοντάκιον (προσόμοιον ή κουκούλιον), τους Οίκους και το Εφύμνιον και στηρίζεται πάνω στο νόμο της Ισοσυλλαβίας και ομοτονίας. Μαζί με το ποιητικό κείμενο συνέθετε ο ίδιος και τη μουσική ή έδενε το νέο ποίημα πάνω σε παλιότερη μουσική σύνθεση. Θεματικά τα έργα του αναφέρονται περισσότερο σε γεγονότα της ζωής του Χριστού και σε ιερά πρόσωπα της Γραφής, όπως και σε βίους άγιων. Το είδος αυτό της ποίησης κυριαρχεί και σήμερα στην εκκλησιαστική ποίηση.

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὡς σάλπιγξ θεόληπτος, τῶν οὐρανίων ῥδῶν, ἐνθέως ἐφαίδρυνας, τὴν Ἐκκλησίαν Χριστοῦ,
τοῖς θείοις σου ἄσμασι, σὺ γὰρ τῆς Θεοτόκου, ἐμπνευσθεῖς τὴ ἐλλάμψει, ἔνθεος
ὑμνηπῶλος, ἐγνωρίσθης ἐν κόσμῳ, διὸ σὲ πόθῳ τιμῶμεν, Ῥωμανέ Ὅσιε.

Ἄτερον Ἀπολυτίκιον

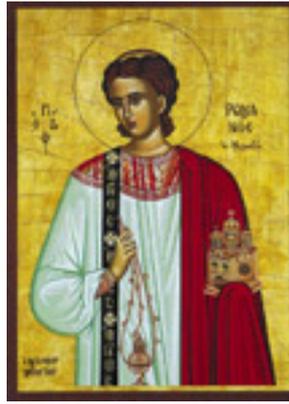
Ἦχος δ'.

Ἐν σοὶ Πάτερ ἀκριβῶς διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβὼν γὰρ τὸν σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ
Χριστῷ, καὶ πράττων ἐδίδασκες, ὑπερορᾷν μὲν σαρκός, παρέρχεται γὰρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ
ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· διὸ καὶ μετὰ Ἀγγέλων συναγάλλεται, Ὅσιε Ῥωμανέ τὸ πνεῦμά
σου.

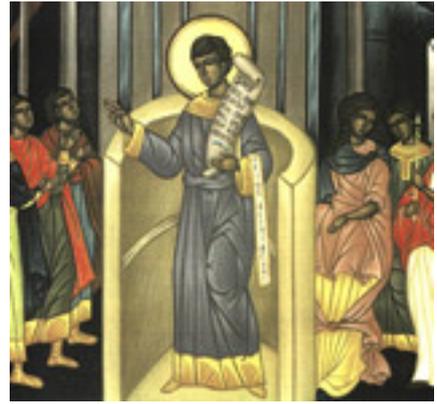
Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Όσιος Ρωμανός ο Μελωδός

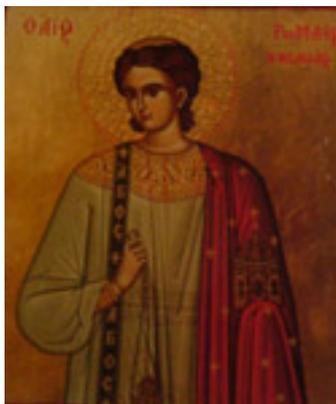
Όσιος Ρωμανός ο Μελωδός

Όσιος Ρωμανός ο Μελωδός

Όσιος Ρωμανός ο Μελωδός

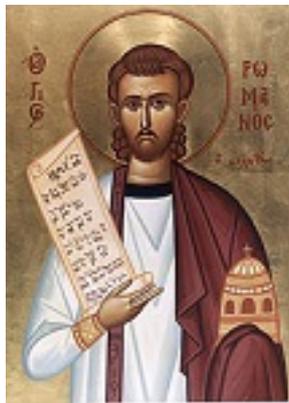
Όσιος Ρωμανός ο Μελωδός

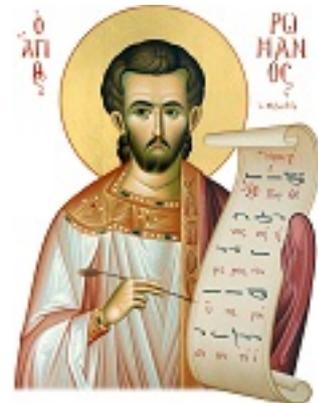
Όσιος Ρωμανός ο Μελωδός

Όσιος Ρωμανός ο Μελωδός

Όσιος Ρωμανός ο Μελωδός

Όσιος Ρωμανός ο Μελωδός

Το όραμα του Ρωμανού (Codex
Vaticanus graecus 1613)

Ο Άγιος Ρωμανός ο Μελωδός και ο
Άγιος Ιωσήφ ο Υμνογράφος, ναός
Καπνικαρέας

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

- [Ακάθιστος Ύμνος](#)
- [Τελώνου και Φαρισαίου \(Αρχή Τριωδίου\)](#)